

KETKÄ PUHUVAT LUOKASSA -KARTOITUS

Tutkimukset osoittavat, että saatujen puheenvuorojen määrissä on eroja sukupuolten välillä. Erityisesti luokkahuoneessa on kyse siitä, kenen aikuiset ja luokkahuoneeseen muodostunut kulttuuri sallii puhua ja millä äänenvoimakkuudella.

Tavoite: Ota selvää, miten puheenvuorot luokassa jakautuvat

Tilaan ottaminen, kuulluksi tuleminen ja se, että tuntee omilla mielipiteillä olevan merkitystä, on tärkeää oppilaalle. Tasa-arvoinen puheenvuorojen jakaminen antaa tilaa kaikkien äänille, tukee muiden mielipiteiden kunnioittamista ja antaa oppilaalle mahdollisuuden ilmaista itseään turvallisesti.

TUTKI MUUTAMIEN KOULUTUNTIENTEN AIKANA, KUKA SAA JA OTTAA PUHETILAA LUOKASSA

Valmistautuminen

- Kartoittaminen tehdään yhdessä oppilaiden kanssa yhden tai useamman oppiaineen tunneilla. Oppilaiden kanssa voidaan tehdä koko työ yhdessä tai sitten jakaen oppilaille omat vastualueensa.
- Tee oppilaista nimilista
- Työstä oppilaiden kanssa havaintolista tarkkailtavista asioista. Valitkaa lopuksi vain muutama aihe, jotta ehditte tarkkailla tapahtumien kulkua kunnolla.
- Tee selväksi mihin havainnoinnissa tulisi kiinnittää huomiota. Se voi olla joko pelkkä opettajan tai oppilaiden toiminnan tarkkailu, mutta on myös mahdollista tutkia molempia samaan aikaan.
- Pyydä oppilaita itse kertomaan luokalle ja opettajalle etukäteen, mistä tutkimuksessa on kyse ja mikä on tutkimuksen tarkoitus.
- Kopioi luokalle oppilaslista ja havainnointikysymykset.

Havainnointi

- Toistakaa havainnointiharjoitus useamman kerran saman opettajan tunneilla, mutta myös eri opettajien tunneilla, jotta näet toistuuko joku asia kaavamaisesti.
- Kirjoittakaa heti havainnoinnin päättymisen jälkeen ylös kaikki asiat, jotka tulivat mieleen tarkkailun aikana.
- Tee havainnoista yhteenveto.

Havainnoinnin analyysi

- Analysoikaa tuloksia esim. seuraavalla oppitunnilla, oppilastyöryhmässä tai tasa-arvotyöryhmässä.
 - Mistä tulokset mielestänne kertovat?
 - Mistä tulokset johtuvat?
 - Tutki, ottavatko tai annetaanko tytöille tai pojille enemmän tilaa. Vaikuttiko opettajien sukupuoli tilanteisiin?
 - Mitkä oppitunneilla esiintyneet rutiinit ja menetelmät johtivat näihin tuloksiin?
 - Miten oppitunteja voisi kehittää siten, että mahdollistettaisiin oppilaiden tasavertainen kohtelu?

Keskustelu toimenpiteistä

- Miten jatkatte tästä? Oppilaat voivat esitellä tekemäänsä tutkimusta opettajien kokouksessa ja koulun aamunavauksissa tai vastaavissa kokoontumisissa.
- Miten opettajat ovat vastuussa muutoksesta, omista käytännöistään ja asian jatkokesittelystä oppilaiden ja henkilökunnan kanssa.

Seuranta

- Toista havainnointiharjoitus, kun olette kehittäneet uusia metodeja, menetelmiä ja toimintatapoja. Tarkkailkaa muutosta esimerkiksi lukukausittain.

